

SIKKERHETSDATABLAD

Aspen R

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato	04.01.2017
-------------	------------

Revisjonsdato	10.11.2020
---------------	------------

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	Aspen R
-------------------	---------

Synonymer	Aspen Racing Improved Formula, Aspen Racing Fuel Improved Formula
-----------	---

Artikkelnr.	IF
-------------	----

Utvidet SDS med ES innbefattet	Ja
--------------------------------	----

Utvidet SDS med ES innbefattet, kommentarer	Relevant informasjon fra komponents eksponeringsscenarier er innarbeidet i avsnitt 4 – 13 i dette sikkerhetsdatabladet.
---	---

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Funksjon	Beskrivelse: Drivstoff
----------	------------------------

Kjemikaliets bruksområde	Drivstoff til 4 takts motorer.
--------------------------	--------------------------------

Relevant identifiserte bruksområder	SU1 Jordbruk, skogbruk, fiske PC13 Brennstoffer PROC16 Bruk av materiale som drivstoffkilder, begrenset eksponering for uforbrent produkt må forventes. Industriell eller ikke-industriell bruk.
-------------------------------------	--

Kjemikaliets kan brukes av forbrukere	Ja
---------------------------------------	----

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Produsent

Firmanavn	Lantmännen Aspen
-----------	------------------

Postadresse	Iberovägen 2
-------------	--------------

Postnr.	SE-438
---------	--------

Poststed	Hindås
----------	--------

Land	Sverige
------	---------

Telefon	800 57 380
---------	------------

E-post	aspensds@lantmannen.com
Hjemmeside	http://www.aspen.no

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 112 Beskrivelse: SOS
	Telefon: 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonen

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Flam. Liq. 1; H224 Asp. Tox. 1; H304 Skin Irrit. 2; H315 STOT SE 3; H336 STOT RE 2; H373 Repr. 2; H361d,H361fd Aquatic Chronic 2; H411
CLP Klassifisering, kommentarer	Inneholder <0,1% benzen.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Varselord	Fare
Faresetninger	H224 Ekstremt brannfarlig væske og damp. H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene. H315 Irriterer huden. H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet. H373 Kan forårsake organskader (Nyrer, lever, øyne og sentralnervesystemet) ved langvarig eller gjentatt eksponering H361fd Mistenkes for å kunne skade forplantningsevnen. Mistenkes for å kunne gi fosterskader. H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Sikkerhetssetninger	P102 Oppbevares utilgjengelig for barn. P210 Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt. P260 Ikke innånd støv / røyk / gass / tåke / damp / aerosoler. P262 Må ikke komme i kontakt med øyne, huden eller klær. P301+P310 VED SVELGING: Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.

	<p>P331 IKKE framkall brekning.</p> <p>P201 Innhent særskilt instruks før bruk. P202 Skal ikke håndteres før alle advarsler er lest og oppfattet.</p> <p>P281 Bruk påkrevd personlig verneutstyr.</p> <p>P308+P313 Ved eksponering eller mistanke om eksponering: Søk legehjelp.</p> <p>P405 Oppbevares innelåst. P501 Innhold / beholder leveres til godkjent avfallsmottaker i en åpen beholder.</p>
Følbar merking	Ja
Barnesikring	Ja

2.3. Andre farer

Generell farebeskrivelse	Arbeidsgivere må ha en oppdatert liste over arbeidstakere som utfører aktiviteter som utgjør en risiko for helse og sikkerhet angående eksponering for CMR.
Helseeffekt	<p>Kan forårsake kvalme, hodepine, svimmelhet og forgiftning. Narkose i høye konsentrasjoner.</p> <p>I høye konsentrasjoner kan damper irritere svelg og luftveier og forårsake hoste. Langvarig hudkontakt kan forårsake rødhet, irritasjon og tørr hud.</p> <p>Inneholder et stoff/en stoffgruppe som kan gi redusert fruktbarhet.</p> <p>Inneholder et stoff/en stoffgruppe som kan gi fosterskader.</p>
Andre farer	<p>Damp er tyngre enn luft og kan spre seg langs gulvet og i bunnen av beholdere.</p> <p>Damp kan antennes av en gnist, en varm flate eller en glo.</p>

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
Toluen	CAS-nr.: 108-88-3 EC-nr.: 203-625-9 REACH reg. nr.: 01-2119471310-51-XXXX	Flam. Liq. 2; H225 Skin Irrit. 2; H315 Repr. 2; H361d STOT SE 3; H336 STOT RE 2; H373 Asp. Tox. 1; H304 Aquatic Chronic 3; H412	25 -40 %	1,2
Isomerat	CAS-nr.: 64741-70-4 EC-nr.: 265-073-5 REACH reg. nr.: 01-2119480399-24	Flam. Liq. 1; H224 Asp. Tox. 1; H304 Aquatic Chronic 2; H411 Skin Irrit. 2; H315 STOT SE 3; H336	20 -40 %	1
Polymerisat	CAS-nr.: 64741-72-6 EC-nr.: 613-683-0 REACH reg. nr.: 01-2119487975-15	Flam. Gas 1; H224 Carc. 1B; H350 Asp. Tox. 1; H304 Aquatic Chronic 2; H411 Skin Irrit. 2; H315 Muta. 1B; H340 Repr. 2; H361fd	10 -20 %	1
Alkylat	CAS-nr.: 68527-27-5, 64741-64-6 EC-nr.: 271-267-0, 265-066-7 REACH reg. nr.:	Flam. Liq. 1; H224 Asp. Tox. 1; H304 Skin Irrit. 2; H315 STOT SE 3; H336 Aquatic Chronic 2; H411	5 -20 %	1

	01-2119471477-29-xxxx, 01-2119485026-38-xxxx			
ETBE	CAS-nr.: 637-92-3 EC-nr.: 211-309-7 REACH reg. nr.: 01-2119452785-29-0000	Flam. Liq. 2; H225 STOT SE 3; H336	5 -10 %	1
Xylen	CAS-nr.: 1330-20-7 EC-nr.: 215-535-7 REACH reg. nr.: 01-2119488216-32-XXXX	Flam. Liq. 3; H226; Asp. Tox. 1; H304; Acute Tox. 4; H312; Acute Tox. 4; H332; Skin Irrit. 2; H315; Eye Irrit. 2; H319; STOT SE 3; H335; STOT RE 2; H373; Aquatic Chronic 3; H412;	1 -10 %	1,2
MTBE	CAS-nr.: 1634-04-4 EC-nr.: 216-653-1 REACH reg. nr.: 01-2119452786-27-xxxx	Flam. Liq. 2; H225 Skin Irrit. 2; H315	< 2 %	1,2

¹Stoff klassifisert som helse- eller miljøfarlig

²Stoff med hygienisk grenseverdi

Beskrivelse av blandingen Benzen < 0,1%

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Ved brann og eksplosjon: Forlat straks faresonen og hold uvedkommende borte. Sårede personer skal straks bringes ut av faresonen. Vær oppmerksom på faren for sjokk hos tilsynelatende uskadde personer. Ved pustevansker, flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende hviler i en stilling som letter åndedrettet.
Innånding	Frisk luft og hvile. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Ta straks av tilsølte klær og vask huden med såpe og vann.
Øyekontakt	Skyll straks med vann i flere minutter. Påse at eventuelle kontaktlinser er fjernet fra øyet før skylling.
Svelging	Fremkall ikke brekning. Ved brekninger må hodet holdes så lavt at mageinnholdet ikke kommer ned i lungene. Kjemisk lungebetennelse kan oppstå hvis produktet kommer ned i lungene ved innånding, inntak eller brekninger. Leger skal ta stilling til mulig magesvikt.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Avfetter huden. Kan gi sprekke dannelse og eksem. Fare for kjemisk lungebetennelse ved aspirasjon. Damp kan irritere luftveier og lunger.
Forsinkede symptomer og virkninger	Advarsel! Dette produktet er skadelig for helse. Produktet kan være aspirert og forårsake kjemisk lungebetennelse som kan være dødelig.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Medisinsk behandling	Behandle symptomatisk.
Medisinsk overvåking av forsinkede effekter	Depresjon av sentralnervesystemet med narkotiske effekter som døsighet, narkose, redusert årvåkenhet, tap av reflekser, manglende koordinering og svimmelhet.
Annen informasjon	FREMKALL IKKE BREKNING! Inntrenging i lungene etter inntak eller oppkast kan forårsake kjemisk pneumonitt.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Ved brannslukking benyttes skum, karbondioksid, pulver eller vanntåke.
Uegnede slokkingsmidler	Ikke bruk vannstråle ved brannslukking da dette vil spre brannen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Ekstremt brannfarlig væske og damp. Fjern alle tennkilder dersom dette kan gjøres på en sikker måte. Meget eksplosjonsfarlig hvis damper utsettes for åpen ild. Vær oppmerksom på faren for etterantennelse og eksplosjon.
----------------------------	--

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Ved utilstrekkelig ventilasjon skal åndedrettsvern benyttes. Bruk påkrevd personlig verneutstyr Unngå hudkontakt/innånding av spill/støv/damp.
Brannslukningsmetoder	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann. Unngå vann i konsentrert stråle direkte mot brannpunktet da dette vil spre ilden. Vær oppmerksom på faren for etterantennelse og eksplosjon.
Spesielt beskyttelsesutstyr for brannmenn	Ved stor brann eller i begrenset eller dårlig ventilert område, har helbrannsklær og SCBA pusteapparat full maske og positivt lufttrykk.
Annen informasjon	Damp er tyngre enn luft og kan spre seg langs gulvet og i bunnen av beholdere. Damp kan antennes av en gnist, en varm flate eller en glo.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Røyking og bruk av åpen ild og andre antenneskilder er forbudt. Ventilert godt. Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes egnet åndedrettsvern. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet. Unngå hudkontakt/innånding av spill/støv/damp. Påse at egnet verneutstyr (herunder åndedrettsvern) brukes ved fjerning av søl i lukkede områder. Hvis du ønsker mer informasjon om personlig beskyttelse, kan du se punkt 8.
Verneutstyr	Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet.
Nødprosedyrer	Evakuer området.
For innsatspersonell	Fjern alle tennkilder dersom dette kan gjøres på en sikker måte. Unngå innånding av støv / røyk / gass / tåke / damp / aerosoler.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Unngå utslipp i avløp, jord og vannløp. Samle opp søl/spill i sand, jord eller annet egnet absorberende materiale. Unngå at avfall kommer i vannløp eller avløp og forurenses jord eller vegetasjon. Hvis dette ikke er mulig, kontakt politi og ansvarlig myndighet umiddelbart. Informer renseanleggets operatør om spill og utslipp.
--	---

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Opprydding	Absorber i vermikulitt, tørr sand eller jord og fyll i beholdere. Søl suges opp med ikke-brennbar absorberende materiale. Større mengder søl dekkes til med skum. Beholdere med oppsamlet spill skal være nøye merket med innhold og faresymbol/farepiktogram. Spill oppbevares som kjemikalieavfall på godkjent plass. Beholdere må holdes tett lukket.
Annen informasjon	Fjern enhver tennkilde, vær oppmerksom på eksplosjonsfaren.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Hvis du ønsker mer informasjon om avhending, kan du se punkt 13. Hvis du ønsker mer informasjon om personlig beskyttelse, kan du se punkt 8.
-------------------	--

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Brannfarlig eller brennbar: Holdes adskilt fra oksiderende stoffer, varme og flammer. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet.
------------	--

Beskyttelsestiltak

Beskyttelsestiltak	Produktet må dreneres eller fjernes før åpning eller vedlikehold av utstyr. Produktet må lagres i et lukket system. Bruk hensiktsmessige verneklær for å forebygges hudeksponering.
Tiltak for å hindre brann	Oppbevares på et godt ventilert sted. Oppbevares kjølig. Treff tiltak mot statisk elektrisitet.
Tiltak for å hindre aerosol- og støvdannelse	Sørg for god ventilasjon. Ikke bruk mer enn 20 grader over omgivelsestemperatur. Sørg for tilstrekkelig grad av generell ventilasjon (> 3 – 5 luftbytter i timen).
Tiltak for å beskytte miljøet	Unngå utslipp til avløp.
Kommentarer	Godkjent profesjonell bruk i henhold til ES er 8 timer per dag dersom alle risikostyringsforanstaltninger er oppfylt.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Oppbevares i godt lukket originalemballasje på et godt ventilert sted. Oppbevares ved temperaturer under 50°C. Lagres som brannfarlig væske.
Forhold som skal unngås	Må ikke utsettes for varme, gnister eller åpen ild.

Betingelser for sikker oppbevaring

Tekniske tiltak og lagringsbetingelser	Elektrisk utstyr skal være gnistsikkert hvis det er fare for eksplosjon.
Råd angående samlagring	Brannfarlige væsker oppbevares adskilt fra brannfarlig gass og meget brannfarlige materialer. Brannfareklasse: 1
Ytterligere informasjon om lagringsforhold	Større mengder og lagerbeholdninger skal oppbevares i henhold til nasjonal forskrifter om oppbevaring av brannfarlige væsker.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder	Identifiserte bruksområder for dette produktet er beskrevet i punkt 1.2.
------------------------	--

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Norm år
Toluen	CAS-nr.: 108-88-3	Opprinnelsesland: NO 8 timers grenseverdi: 25 ppm 8 timers grenseverdi: 94 mg/m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: HE Kilde: Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (19.09.2018)	
Isomerat	CAS-nr.: 64741-70-4	Opprinnelsesland: NO 8 timers grenseverdi: 275 mg/m ³ 8 timers grenseverdi: 40 ppm Kilde: Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (19.09.2018) Kommentarer: Som Dekaner og andre høyre alifatiske hydrokarboner	
Polymerisat	CAS-nr.: 64741-72-6	Opprinnelsesland: NO 8 timers grenseverdi: 50 mg/m ³ Kilde: Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (19.09.2018) Kommentarer: Som oljedamp	
Alkylat	CAS-nr.: 68527-27-5, 64741-64-6	Opprinnelsesland: NO 8 timers grenseverdi: 100 ppm 8 timers grenseverdi: 500 mg/m ³ Kilde: Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (19.09.2018)	

		Kommentarer: Som Ekstraksjonsbensin (uspesifisert)
Xylen	CAS-nr.: 1330-20-7	Opprinnelsesland: NO 8 timers grenseverdi: 25 ppm 8 timers grenseverdi: 108 mg/m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: HE Kilde: Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (19.09. 2018)
MTBE	CAS-nr.: 1634-04-4	Opprinnelsesland: NO 8 timers grenseverdi: 183.5 mg/m ³ 8 timers grenseverdi: 50 ppm Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: E Kilde: Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (19.09. 2018)
2-metyl-2-propanol	CAS-nr.: 75-65-0	Opprinnelsesland: NO 8 timers grenseverdi: 25 ppm 8 timers grenseverdi: 75 mg/m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: HT Kilde: Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (19.09. 2018)
Etanol	CAS-nr.: 64-17-5	Opprinnelsesland: NO 8 timers grenseverdi: 500 ppm 8 timers grenseverdi: 950 mg/m ³ Kilde: Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (19.09. 2018) Kommentarer: Provisional.
Benzen	CAS-nr.: 71-43-2	Opprinnelsesland: NO 8 timers grenseverdi: 1 ppm 8 timers grenseverdi: 3 mg/ m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: GHK Kilde: Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (19.09. 2018)
n-Hexan	CAS-nr.: 110-54-3	Opprinnelsesland: NO 8 timers grenseverdi: 72 mg/m ³

	8 timers grenseverdi: 20 ppm Kilde: Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (19.09.2018)
Petroleum	Opprinnelsesland: NO 8 timers grenseverdi: 50 mg/m ³ Kilde: Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (19.09.2018) Kommentarer: Som Oljedamp
Annen informasjon om grenseverdier	Petroleumsarbeidets eksponeringsgrenser gjelder både for alkylat og isomerat. Polymerisat.

DNEL / PNEC

Komponent	Toluen
DNEL	<p>Gruppe: Profesjonell Eksponeringsvei: Langtids, dermal (systemisk) Verdi: 384 mg/kg bw/day</p> <p>Gruppe: Profesjonell Eksponeringsvei: Akutt innånding (systemisk) Verdi: 384 mg/m³</p> <p>Gruppe: Profesjonell Eksponeringsvei: Langtids, innånding (systemisk) Verdi: 192 mg/m³</p> <p>Gruppe: Profesjonell Eksponeringsvei: Akutt innånding (lokal) Verdi: 384 mg/m³</p> <p>Gruppe: Profesjonell Eksponeringsvei: Langtids, innånding (lokal) Verdi: 192 mg/m³</p> <p>Gruppe: Konsument Eksponeringsvei: Langtids, dermal (systemisk) Verdi: 226 mg/kg bw/day</p> <p>Gruppe: Konsument Eksponeringsvei: Akutt innånding (systemisk) Verdi: 226 mg/m³</p> <p>Gruppe: Konsument Eksponeringsvei: Langtids, innånding (systemisk) Verdi: 56,5 mg/m³</p> <p>Gruppe: Konsument Eksponeringsvei: Akutt innånding (lokal) Verdi: 226 mg/m³</p>

PNEC	Gruppe: Konsument	
	Eksponeringsvei: Langtids, innånding (lokal)	
	Verdi: 56,5 mg/m ³	
	Eksponeringsvei: Jord	
	Verdi: 2,89 mg/l	
	Eksponeringsvei: Vann	
Komponent	Verdi: 0,68 mg/l	
	Eksponeringsvei: Sediment	
	Verdi: 16,39 mg/l	
	Eksponeringsvei: Renseanlegg STP	
	Verdi: 13,61 mg/l	
	Referanse: (STP)	
Komponent	Eksponeringsvei: Luft	
	Verdi: 0,68 mg/l	
	Referanse: Successive release.	
	Isomerat	
	DNEL	Gruppe: Profesjonell
		Eksponeringsvei: Akutt innånding (systemisk)
Verdi: 1300 mg/m ³		
Referanse: 15 min		
Gruppe: Profesjonell		
Eksponeringsvei: Akutt innånding (lokal)		
Verdi: 1100 mg/m ³		
Referanse: 15 min		
Gruppe: Profesjonell		
Eksponeringsvei: Langtids, innånding (lokal)		
Verdi: 840 mg/m ³		
Referanse: 8 h		
Komponent	Gruppe: Konsument	
	Eksponeringsvei: Akutt innånding (systemisk)	
	Verdi: 1200 mg/m ³	
	Referanse: 15 min	
	Gruppe: Konsument	
	Eksponeringsvei: Akutt innånding (lokal)	
	Verdi: 640 mg/m ³	
	Referanse: 15 min	
	Gruppe: Konsument	
	Eksponeringsvei: Langtids, innånding (systemisk)	
	Verdi: 180 mg/m ³	
	Referanse: (24 h)	
Komponent	Alkylat	
	DNEL	Gruppe: Profesjonell
Eksponeringsvei: Akutt innånding (systemisk)		
Verdi: 1300 mg/m ³		

	<p>Referanse: 15 min Kommentarer: 68527-27-5</p> <p>Gruppe: Profesjonell Eksponeringsvei: Akutt innånding (lokal) Verdi: 1100 mg/m³ Referanse: 15 min Kommentarer: 68527-27-5</p> <p>Gruppe: Profesjonell Eksponeringsvei: Langtids, innånding (lokal) Verdi: 840 mg/m³ Referanse: 8 h Kommentarer: 68527-27-5</p> <p>Gruppe: Konsument Eksponeringsvei: Akutt innånding (systemisk) Verdi: 1200 mg/m³ Referanse: 15 min Kommentarer: 68527-27-5</p> <p>Gruppe: Konsument Eksponeringsvei: Akutt innånding (lokal) Verdi: 640 mg/m³ Referanse: 15 min Kommentarer: 68527-27-5</p> <p>Gruppe: Konsument Eksponeringsvei: Langtids, innånding (lokal) Verdi: 180 mg/m³ Referanse: 24 h Kommentarer: 68527-27-5</p>
Komponent	ETBE
DNEL	<p>Gruppe: Profesjonell Eksponeringsvei: Akutt innånding (systemisk) Verdi: 2800 mg/m³</p> <p>Gruppe: Profesjonell Eksponeringsvei: Langtids, innånding (systemisk) Verdi: 105 – 352 mg/m³</p> <p>Gruppe: Profesjonell Eksponeringsvei: Akutt dermal (systemisk) Verdi: 6767 mg/kg</p> <p>Gruppe: Konsument Eksponeringsvei: Akutt innånding (systemisk) Verdi: 1680 mg/m³</p> <p>Gruppe: Konsument Eksponeringsvei: Langtids, innånding (systemisk) Verdi: 63 – 105 mg/m³</p> <p>Gruppe: Konsument Eksponeringsvei: Akutt dermal (systemisk)</p>

PNEC	Verdi: 4060 mg/kg
	Gruppe: Konsument
	Eksponeringsvei: Akutt oral (systemisk)
	Verdi: 6 mg/kg
	Eksponeringsvei: Jord
	Verdi: 0,36 mg/kg
	Eksponeringsvei: Ferskvann
Verdi: 0,51 mg/l	
Eksponeringsvei: Saltvann	
Verdi: 0,017 mg/l	
Eksponeringsvei: Sediment i ferskvann	
Verdi: 0,62 mg/kg	
Eksponeringsvei: Sediment i saltvann	
Verdi: 0,02 mg/kg	
Eksponeringsvei: Renseanlegg STP	
Verdi: 12,5 mg/l	
Komponent	Xylen
DNEL	Gruppe: Profesjonell
	Eksponeringsvei: Langtids, dermal (systemisk)
	Verdi: 384 mg/kg bw/day
	Gruppe: Profesjonell
	Eksponeringsvei: Akutt innånding (systemisk)
	Verdi: 384 mg/m ³
	Gruppe: Profesjonell
	Eksponeringsvei: Langtids, innånding (systemisk)
	Verdi: 192 mg/m ³
	Gruppe: Profesjonell
	Eksponeringsvei: Akutt innånding (lokal)
	Verdi: 384 mg/m ³
	Gruppe: Profesjonell
	Eksponeringsvei: Langtids, innånding (lokal)
Verdi: 192 mg/m ³	
Gruppe: Konsument	
Eksponeringsvei: Langtids, dermal (systemisk)	
Verdi: 226 mg/kg bw/day	
Gruppe: Konsument	
Eksponeringsvei: Akutt innånding (systemisk)	
Verdi: 226 mg/m ³	
Gruppe: Konsument	
Eksponeringsvei: Langtids, innånding (systemisk)	
Verdi: 56,5 mg/m ³	

PNEC	<p>Gruppe: Konsument Eksponeringsvei: Akutt innånding (lokal) Verdi: 226 mg/m³</p>
	<p>Gruppe: Konsument Eksponeringsvei: Langtids, innånding (lokal) Verdi: 56,5 mg/m³</p>
	<p>Eksponeringsvei: Jord Verdi: 2,89 mg/l</p>
	<p>Eksponeringsvei: Vann Verdi: 0,68 mg/l</p>
	<p>Eksponeringsvei: Sediment Verdi: 16,39 mg/l</p>
	<p>Eksponeringsvei: Renseanlegg STP Verdi: 13,61 mg/l Referanse: (STP)</p>
Komponent	<p>Eksponeringsvei: Luft Verdi: 0,68 mg/l Referanse: Successive release.</p>
	MTBE
DNEL	<p>Gruppe: Profesjonell Eksponeringsvei: Akutt innånding (lokal) Verdi: 357 mg/m³</p>
	<p>Gruppe: Profesjonell Eksponeringsvei: Langtids, innånding (systemisk) Verdi: 178.5 mg/m³</p>
	<p>Gruppe: Profesjonell Eksponeringsvei: Langtids, dermal (systemisk) Verdi: 5100 mg/kg bw/day</p>
	<p>Gruppe: Konsument Eksponeringsvei: Akutt innånding (lokal) Verdi: 214 mg/m³</p>
	<p>Gruppe: Konsument Eksponeringsvei: Langtids, innånding (systemisk) Verdi: 53.6 mg/m³</p>
	<p>Gruppe: Konsument Eksponeringsvei: Langtids, innånding (systemisk) Verdi: 7.1 mg/kg bw/day</p>
	<p>Gruppe: Konsument Eksponeringsvei: Langtids, dermal (lokal) Verdi: 3570 mg/kg bw/day</p>
PNEC	<p>Eksponeringsvei: Ferskvann Verdi: 5.1 mg/l</p>

Eksponeeringsvei: Saltvann
Verdi: 0.26 mg/l
Eksponeeringsvei: Sediment i ferskvann
Verdi: 23 mg/kg
Eksponeeringsvei: Sediment i saltvann
Verdi: 1.17 mg/kg
Eksponeeringsvei: Jord
Verdi: 1.43 mg/kg
Eksponeeringsvei: Renseanlegg STP
Verdi: 71 mg/l

8.2. Eksponeeringskontroll

Varselsskilt

Forholdsregler for å hindre eksponeering

Egnede tekniske tiltak	Ikke håndter nær mat og drikke. Det skal være tilgang til håndvask med tilhørende såpe, rensekrem og fet krem. Administrativ norm for eksponeering skal overholdes, og faren for innånding av damper og sprøytetåke skal gjøres minst mulig.
Produkttiltak for å hindre eksponeering	På grunn av ingrediensenes farlige egenskaper må eksponeeringen være så lav som mulig. All håndtering skal foregå på godt ventilert sted. Det skal være effektiv ventilasjon, og faren for innånding av damper og oljetåke skal gjøres minst mulig.
Organisatoriske tiltak for å hindre eksponeering	EU-loven krever eksponeeringsregister for alle ansatte som arbeider med CMR-klassifiserte stoffer. (Direktiv 2004/37 / EF)
Tekniske tiltak for å hindre eksponeering	Sørg for tilstrekkelig generell og lokal avtrekksventilasjon.

Øye- / ansiktsvern

Egnet øyebeskyttelse	Ved fare for sprut brukes tettsluttende, godkjente vernebriller.
Ytterligere øyeverntiltak	Kontaktlinser må ikke brukes ved arbeid med dette stoffet.

Håndvern

Egnede materialer	Nitrilgummi.
Nødvendige egenskaper for håndbeskyttelse	Beskyttelsesklasse: 6 EN ISO 374. EN 420
Gjennomtrengningstid	Verdi: > 8 time(r)
Tykkelsen av hanskemateriale	Verdi: ≥ 0.4 mm
Håndbeskyttelse, kommentar	Ved risiko for direkte kontakt eller sprut bør det brukes vernehansker. Væsken

kan trenge gjennom hanskene. Skift derfor hansker ofte.

Hudvern

Egnede verneklær	Bruk egnede verneklær for å beskytte mot mulig hudkontakt. Organisk, aromatisk. Motstandsdyktig materiale.
Verneklærnes nødvendige egenskaper	Antistatiske støvler. Antistatisk drakt.
Ytterligere hudbeskyttelsestiltak	Vask straks tilsølt hud med såpe og vann.
Hudbeskyttelse, kommentar	Ta av tilsølte klær og vask huden grundig med såpe og vann når arbeidet er ferdig. Vær oppmerksom på at forurenset tøy kan utgjøre risiko for brann og / eller eksplosjon. Personlig verneutstyr skal oppbevares atskilt fra andre klær.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern nødvendig ved	Under normale bruksforhold er åndedrettsbeskyttelse ikke nødvendig.
Oppgaver som trenger åndedrettsvern	Ved utilstrekkelig ventilasjon skal åndedrettsvern benyttes. Åndedrettsvern skal brukes hvis luftforurensningen overstiger administrativ norm (AN).
Anbefalt utstyrstype	Bruk egnet åndedrettsvern med gassfilter, type AX.
Ytterligere åndedrettsverntiltak	All håndtering skal foregå på godt ventilert sted.
Åndedrettsvern, kommentarer	Filter med halv maske. Filterutstyr kan brukes i maksimalt 2 timer per gang.

Hygiene / miljø

Spesifikke hygienetiltak	Ta straks av gjennomtrengelige klær som er blitt våte. RØKING FORBUDT I ARBEIDSOMRÅDET!
--------------------------	--

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering	Bør ikke komme ned i avløp. Meld fra til ansvarlig myndighet (politi/kommuneingeniør/miljøvernssjef/KLIF) ved større spill/lekkasjer.
Miljømessig eksponeringskontroll, kommentarer	VOC.

Eksponeringskontroll

Tiltak ved privat bruk av kjemikalier	Dette produktet skal ikke brukes under dårlige ventilasjonsforhold. Ta av tilsølte klær og vask huden grundig med såpe og vann når arbeidet er ferdig. Det er forbudt å oppbevare tobakk, mat og drikkevarer i arbeidslokaler eller områder der produktet brukes. Unngå hudkontakt. Godkjent bruk av forbruker i henhold til eksponeringsscenario: Bruk 1 time / dag, 26 dager / år (påfylling av kjøretøy eller hageutstyr innendørs eller i en garasjerom med normal ventilasjon).
Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr, tilleggsmasjiner	Kjemikaliet kan være skadelig ved innånding eller berøring. Unngå hudkontakt.
Eksponeringskontroll, kommentarer	Seksjon 7.1.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Klar, gulaktig væske
Farge	Gulaktig
Lukt	Petroleum.
pH	Status: I handelsvare Kommentarer: Ikke relevant. Status: I løsning Kommentarer: Ikke relevant.
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Kommentarer: Ikke relevant.
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: 30 -205 °C Metode: EN ISO 3405 Verdi: 60 °C Metode: NFPA®30 (USA)
Flammepunkt	Verdi: < 0 °C
Fordampningshastighet	Verdi: > 1000 Metode: BuAc=100
Nedre eksplosjonsgrense m/enhet	Verdi: 1 vol%
Øvre eksplosjonsgrense m/enhet	Verdi: 8 vol%
Damptrykk	Verdi: 55 – 65 kPa Metode: EN 13016-1 Temperatur: = 37.8 °C
Damptetthet	Verdi: > 1 Referansegass: Luft
Relativ tetthet	Metode: EN ISO 12185 Kommentarer: 745 – 775 kg/m ³
Løslighet	Kommentarer: Lett oppløselig i: Hydrokarboner.
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/ vann	Verdi: 4,3 – 4,8 Kommentarer: Ikke bestemt, beregnet verdi av blandingen.
Selvantennelsestemperatur	Verdi: > 300 °C
Viskositet	Verdi: < 1 mm ² /s Temperatur: = 40 °C

9.2. Andre opplysninger

Fysikalske farer

Brannfarlige væsker	Kommentarer: Brannfarlig væske: Ja
Ledningsevne	Verdi: > 0.001 µS/m Metode: EN 15938 Kommentarer: > 1000 pS/m Temperatur: = 20 °C

Gassgruppe
Kommentarer: IIA.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet
Det er ingen kjent reaktivetsrisiko forbundet med dette produktet.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet
Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner
Inneholder en flyktig komponent. Damp kan danne eksplosive blandinger med luft.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås
Unngå varme, flammer og andre antennelseskilder. Oppbevares kjølig. Beskyttes mot sollys.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås
Unngå kontakt med oksiderende stoffer.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter
Ingen under normale forhold.

Annen informasjon

Annen informasjon
Oppbevares bare i originalbeholder. Hold beholderen tett lukket

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Komponent
Toluen

Akutt giftighet
Testet effekt: LD50
Eksponeringsvei: Oral
Verdi: 5580 mg/kg
Forsøksdyreart: rotte

Eksponeringsvei: Dermal
Verdi: 5000 mg/kg
Forsøksdyreart: Kanin

Komponent
Isomerat

Akutt giftighet
Testet effekt: LD50
Eksponeringsvei: Oral
Metode: OECD 401
Verdi: > 5000 mg/kg
Forsøksdyreart: rotte

	<p>Testet effekt: LD50 Eksponeeringsvei: Dermal Metode: OECD 402 Verdi: > 5000 mg/kg Forsøksdyreart: Kanin</p> <p>Testet effekt: LC50 Eksponeeringsvei: Innånding. Metode: OECD TG 403 Verdi: > 5610 mg/m³ Forsøksdyreart: rotte</p>
Komponent	Polymerisat
Akutt giftighet	<p>Testet effekt: LD50 Eksponeeringsvei: Oral Metode: OECD TG 401 Verdi: > 5000 mg/kg Forsøksdyreart: rotte</p> <p>Testet effekt: LD50 Eksponeeringsvei: Dermal Metode: OECD TG 402 Verdi: > 2000 mg/kg Forsøksdyreart: Kanin</p> <p>Testet effekt: LC50 Eksponeeringsvei: Innånding. Metode: OECD TG 403 Verdi: > 5610 mg/m³ Forsøksdyreart: rotte</p>
Komponent	Alkylat
Akutt giftighet	<p>Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeeringsvei: Oral Metode: OECD 401 Verdi: > 5000 mg/kg Forsøksdyreart: rotte Kommentarer: 68527-27-5</p> <p>Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LC50 Eksponeeringsvei: Innånding. Metode: OECD 403 Verdi: > 5610 mg/m³ Forsøksdyreart: rotte Kommentarer: 68527-27-5</p> <p>Testet effekt: LD50 Eksponeeringsvei: Dermal Metode: OECD 402 Verdi: > 2000 mg/kg bw Forsøksdyreart: Kanin Kommentarer: 68527-27-5</p>

	<p>Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Oral Verdi: > 5000 mg/kg Forsøksdyreart: rotte Kommentarer: 64741-64-6</p> <p>Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Dermal Verdi: > 2000 mg/kg Forsøksdyreart: Kanin Kommentarer: 64741-64-6</p> <p>Testet effekt: LC50 Eksponeringsvei: Innånding. Verdi: > 5.2 mg/l Forsøksdyreart: rotte Test referanse: 4 hr Kommentarer: 64741-64-6</p>
Komponent	ETBE
Akutt giftighet	<p>Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Oral Metode: OECD 401 Verdi: > 2003 mg/kg Forsøksdyreart: rotte</p> <p>Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Dermal Metode: OECD 402 Verdi: > 2000 mg/kg Forsøksdyreart: Kanin</p> <p>Testet effekt: LC50 Eksponeringsvei: Innånding. Metode: OECD 403 Verdi: > 5.88 mg/l Forsøksdyreart: rotte Kommentarer: 4 h</p>
Komponent	Xylen
Akutt giftighet	<p>Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Oral Verdi: 5580 mg/kg Forsøksdyreart: rotte</p> <p>Eksponeringsvei: Dermal Verdi: 5000 mg/kg Forsøksdyreart: Kanin</p>
Komponent	MTBE
Akutt giftighet	<p>Testet effekt: LC50 Eksponeringsvei: Innånding (damp) Varighet: 4 time(r) Verdi: 85 mg/l</p>

Forsøksdyreart: rotte

Testet effekt: LC50

Eksponeringsvei: Innånding (damp)

Varighet: 4 time(r)

Verdi: 41000 mg/m³

Forsøksdyreart: rotte

Testet effekt: LD50

Eksponeringsvei: Dermal

Verdi: > 2000 mg/kg

Forsøksdyreart: rotte

Testet effekt: LD50

Eksponeringsvei: Oral

Verdi: 3870 mg/kg

Forsøksdyreart: rotte

Øvrige helsefareopplysninger

Innånding	I høye konsentrasjoner virker damper sløvende og kan forårsake hodepine, tretthet, svimmelhet og kvalme. Gass/damp kan irritere luftveier/lunger.
Hudkontakt	Langvarig eller gjentatt kontakt fører til uttørring. Irriterer og avfetter huden.
Svelging	Farlig: kan forårsake lungeskade ved svelging. Væsken virker irriterende på slimhinner og kan eventuelt gi magesmerte ved svelging.
Kjønnsцелеmutagenitet	Kommentarer: Inneholder et stoff som kan ha mutagen effekt.
Kreftfremkallende egenskaper	Kommentarer: Inneholder et stoff som muligens kan være kreftfremkallende.
Reproduksjonstoksisitet	Kommentarer: H361fd Mistenkes for å kunne skade forplantningsevnen. Mistenkes for å kunne gi fosterskader.
Spesifikk målorgantoksisitet - enkelteksponering, testresultater	Toksisitet typen: Akutt Organ berørt: Leverskade. Nyreskade. Sentralnervesystemet. Øyen.
Vurdering av spesifikk målorgantoksisitet - enkelteksponering, klassifisering	Depresjon av sentralnervesystemet med narkotiske effekter som døsighet, narkose, redusert årvåkenhet, tap av reflekser, manglende koordinering og svimmelhet.
Spesifikk målorgantoksisitet - gjentatt eksponering, testresultater	Eksponeringsvei: Innånding. Spesifikk effekt: Kan forårsake skade på organer ved langvarig eller gjentatt eksponering. Organ berørt: Nyreskade. Leverskade. Øyen. Sentralnervesystemet.
Aspirasjonsfare grunnet hydrokarboninnhold, kommentarer	Inntak kan forårsake kraftig irritasjon i munn, spiserør og mage-tarmsystemet. H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
Aspirasjonsfare, kommentarer	Fare for kjemisk lungebetennelse ved aspirasjon.

Symptomer på eksponering

I tilfelle svelging	Inntak kan forårsake kraftig irritasjon i munn, spiserør og mage-tarmsystemet. Lungebetennelse kan oppstå dersom oppkast som inneholder løsningsmiddel, kommer ned i lungene.
---------------------	--

I tilfelle hudkontakt	Avfetting, uttørring og oppsprekking av huden.
I tilfelle innånding	Innånding av oljetåke eller damp som dannes ved oppvarming av produktet, irriterer luftveiene og forårsaker hoste.
Annen informasjon	Organiske løsningsmidler kan ved overeksponering påvirke sentralnervesystemet og forårsake svimmelhet og beruselse, og ved svært høye konsentrasjoner bevisstløshet og død.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Komponent	Toluen
Akvatisk toksisitet, fisk	<p>Toksisitet typen: Akutt</p> <p>Verdi: 5,5 mg/l</p> <p>Effektdose konsentrasjon: LC50</p> <p>Eksponeringstid: 96 time(r)</p> <p>Art: Oncorhynchus mykiss</p> <p>Verdi: 1.39 mg/l</p> <p>Effektdose konsentrasjon: NOEC</p> <p>Eksponeringstid: 40 dag(er)</p> <p>Art: Oncorhynchus mykiss</p> <p>Verdi: 2,77 mg/l</p> <p>Effektdose konsentrasjon: LOEC</p> <p>Eksponeringstid: 40 dag(er)</p> <p>Art: Oncorhynchus mykiss</p>
Komponent	Isomerat
Akvatisk toksisitet, fisk	<p>Verdi: > 8.2 ppm</p> <p>Effektdose konsentrasjon: LC50</p> <p>Eksponeringstid: 96 time(r)</p>
Komponent	Alkylat
Akvatisk toksisitet, fisk	<p>Verdi: 8,2 mg/l</p> <p>Eksponeringstid: 96 time(r)</p> <p>Art: Phimepales promelas</p> <p>Metode: LL50</p> <p>Test referanse: OECD 203 EPA 66013-75-009</p> <p>Kommentarer: 68527-27-5 64741-64-6</p> <p>Verdi: > 10 mg/l</p> <p>Eksponeringstid: 96 time(r)</p> <p>Art: Onchorhynchus mykiss</p> <p>Metode: OECD 203</p> <p>Kommentarer: 64741-64-6</p>
Komponent	ETBE
Akvatisk toksisitet, fisk	<p>Verdi: > 57.4 mg/l</p> <p>Effektdose konsentrasjon: LC50</p> <p>Testvarighet: 96 time(r)</p> <p>Art: Menidia Beryllina</p>

	<p>Verdi: > 974 mg/l Effektdose konsentrasjon: LC50 Testvarighet: 96 time(r)</p> <p>Verdi: 29.9 mg/l Effektdose konsentrasjon: NOEC Testvarighet: 31 dag(er) Art: Phimepales promelas</p> <p>Verdi: 37 mg/l Effektdose konsentrasjon: EC50 Testvarighet: 96 time(r) Art: Americamysis bahia</p> <p>Verdi: 1.7 mg/l Effektdose konsentrasjon: NOEC Testvarighet: 28 dag(er) Art: Americamysis bahia</p>
Komponent	Xylen
Akvatisk toksisitet, fisk	<p>Toksisitet typen: Akutt Verdi: 5,5 mg/l Effektdose konsentrasjon: LC50 Eksponeringstid: 96 time(r) Art: Oncorhynchus mykiss</p> <p>Verdi: 1.39 mg/l Effektdose konsentrasjon: NOEC Eksponeringstid: 40 dag(er) Art: Oncorhynchus mykiss</p> <p>Verdi: 2,77 mg/l Effektdose konsentrasjon: LOEC Eksponeringstid: 40 dag(er) Art: Oncorhynchus mykiss</p>
Komponent	MTBE
Akvatisk toksisitet, fisk	<p>Toksisitet typen: Akutt Verdi: 574 mg/l Effektdose konsentrasjon: LC50 Eksponeringstid: 96 time(r) Art: Menidia Beryllina Kommentarer: Sjøvann.</p> <p>Toksisitet typen: Akutt Verdi: 672 mg/l Effektdose konsentrasjon: LC50 Eksponeringstid: 96 time(r) Art: Pimephales promelas Kommentarer: Ferskvann.</p> <p>Toksisitet typen: Akutt Verdi: 136 mg/l Effektdose konsentrasjon: EC50 Eksponeringstid: 96 time(r)</p>

	<p>Art: Americamysis bahia Kommentarer: Sjøvann.</p> <p>Toksisitet typen: Akutt Verdi: 26 mg/l Effektdose konsentrasjon: NOEC Eksponeeringstid: 28 dag(er) Art: Americamysis bahia Kommentarer: Sjøvann.</p> <p>Toksisitet typen: Kronisk Verdi: 299 mg/l Effektdose konsentrasjon: NOEC Eksponeeringstid: 31 dag(er) Art: Phimepales promelas Kommentarer: Ferskvann.</p>
Komponent	Toluen
Akvatisk toksisitet, alge	<p>Verdi: 10 mg/l Effektdose konsentrasjon: EC50 Eksponeeringstid: 72 time(r)</p>
Komponent	Isomerat
Akvatisk toksisitet, alge	<p>Verdi: 3.1 mg/l Effektdose konsentrasjon: ERC50 Eksponeeringstid: 72 time(r)</p>
Komponent	Alkylat
Akvatisk toksisitet, alge	<p>Verdi: 3,7 mg/l Eksponeeringstid: 96 time(r) Art: Pseudokirchneriella subcapitata Metode: EL50 Test referanse: OECD 201 Kommentarer: 68527-27-5</p> <p>Verdi: 0,5 mg/l Eksponeeringstid: 72 time(r) Art: Pseudokirchneriella subcapitata Metode: NOELR Test referanse: OECD 201 Kommentarer: 68527-27-5 64741-64-6</p> <p>Verdi: > 3.1 mg/l Effektdose konsentrasjon: EL50 Eksponeeringstid: 72 time(r) Art: Pseudokirchneriella subcapitata Metode: OECD 201 Kommentarer: 64741-64-6</p>
Komponent	ETBE
Akvatisk toksisitet, alge	<p>Verdi: 1100 mg/l Effektdose konsentrasjon: EC50 Testvarighet: 72 time(r)</p>

Komponent	Xylen
Akvatisk toksisitet, alge	Verdi: 10 mg/l Effektdose konsentrasjon: EC50 Eksponeeringstid: 72 time(r)
Komponent	MTBE
Akvatisk toksisitet, alge	Toksisitet typen: Akutt Verdi: > 800 mg/l Effektdose konsentrasjon: IC50 Eksponeeringstid: 72 time(r)
Komponent	Toluen
Akvatisk toksisitet, krepsdyr	Toksisitet typen: Akutt Verdi: 3,78 mg/l Effektdose konsentrasjon: EC50 Eksponeeringstid: 48 time(r) Art: Daphnia magna Verdi: 1 mg/l Effektdose konsentrasjon: NOEC Eksponeeringstid: 21 dag(er) Art: Daphnia magna Verdi: 0,74 mg/l Effektdose konsentrasjon: NOEC Eksponeeringstid: 7 dag(er) Art: Ceriodaphnia dubia
Komponent	Isomerat
Akvatisk toksisitet, krepsdyr	Verdi: 4.5 ml/l Effektdose konsentrasjon: EC50 Eksponeeringstid: 48 time(r)
Komponent	Alkylat
Akvatisk toksisitet, krepsdyr	Verdi: 4,5 mg/l Effektdose konsentrasjon: EC50 Eksponeeringstid: 48 time(r) Art: Daphnia magna Metode: EL50 Test referanse: OECD 202 Kommentarer: 68527-27-5 64741-64-6 Verdi: 0,5 mg/l Eksponeeringstid: 48 time(r) Art: Daphnia magna Metode: NOELR Test referanse: OECD 202 Kommentarer: 68527-27-5 Verdi: > 2.6 mg/l Effektdose konsentrasjon: NOEL Eksponeeringstid: 21 dag(er) Art: Daphnia magna

Komponent	<p>Metode: OECD 211 Kommentarer: 64741-64-6</p>
Akvatisk toksisitet, krepsdyr	<p>ETBE</p> <p>Verdi: 110 mg/l Effektdose konsentrasjon: EC50 Testvarighet: 48 time(r)</p> <p>Verdi: 5.1 mg/l Effektdose konsentrasjon: NOEC Testvarighet: 21 dag(er)</p>
Komponent	Xylen
Akvatisk toksisitet, krepsdyr	<p>Toksisitet typen: Akutt Verdi: 3,78 mg/l Effektdose konsentrasjon: EC50 Eksponeeringstid: 48 time(r) Art: Daphnia magna</p> <p>Verdi: 1 mg/l Effektdose konsentrasjon: NOEC Eksponeeringstid: 21 dag(er) Art: Daphnia magna</p> <p>Verdi: 0,74 mg/l Effektdose konsentrasjon: NOEC Eksponeeringstid: 7 dag(er) Art: Ceriodaphnia dubia</p>
Komponent	MTBE
Akvatisk toksisitet, krepsdyr	<p>Toksisitet typen: Akutt Verdi: 651 mg/l Effektdose konsentrasjon: EC50 Eksponeeringstid: 48 time(r) Art: Daphnia magna</p> <p>Toksisitet typen: Akutt Verdi: 472 mg/l Effektdose konsentrasjon: EC50 Eksponeeringstid: 48 time(r) Art: Daphnia magna Kommentarer: Sötvatten.</p> <p>Toksisitet typen: Akutt Verdi: 51 mg/l Effektdose konsentrasjon: NOEC Eksponeeringstid: 21 dag(er) Art: Daphnia magna Kommentarer: Sötvatten.</p>
Komponent	Alkylat
Giftighet for bakterier	<p>Verdi: > 15.41 mg/l Effektdose konsentrasjon: LL50 Eksponeeringstid: 72 time(r)</p>

	Art: Tetrahymena pyriformis Metode: QSAR Petrotox Kommentarer: 64741-64-6
Komponent	ETBE
Giftighet for bakterier	Verdi: 12.5 mg/l Effektdose konsentrasjon: NOEC Eksponeringstid: 16 time(r) Art: Pseudomonas putida
Komponent	MTBE
Giftighet for bakterier	Toksisitet typen: Akutt Verdi: 719 mg/l Effektdose konsentrasjon: NOEC Eksponeringstid: 18 time(r) Art: Pseudomonas putida Kommentarer: Havsvatten.
Komponent	MTBE
Giftighet for planter	Verdi: 491 mg/l Effektdose konsentrasjon: IC50 Eksponeringstid: 96 time(r) Art: Pseudokirchneriella subcapitata Kommentarer: Sötvatten Verdi: 103 mg/l Effektdose konsentrasjon: NOEC Eksponeringstid: 96 time(r) Art: Pseudokirchneriella subcapitata Kommentarer: Sötvatten

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Beskrivelse / vurdering av persistens og nedbrytbarhet	Flyktige stoffer brytes ned i atmosfæren på få dager.
Kjemisk oksygenforbruk (COD)	Kommentarer: Ikke kjent.
Biologisk oksygenforbruk (BOD)	Kommentarer: Ikke kjent.
Persistens og nedbrytbarhet, kommentarer	Flyktige stoffer brytes ned i atmosfæren på få dager. Produktet brytes fullstendig ned ved fotokjemisk oksidering. Produktet er ikke påvist nedbrytbart under anaerobe (oksygenfrie) forhold.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	Log Pow > 3. Produktet inneholder potensielt bioakkumulerbare stoffer.
---------------------------	--

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Produktet inneholder flyktige organiske forbindelser (VOC) som fordampes lett fra alle overflater. Produktet er uoppløselig i vann og spres på vannoverflaten. Utslipp av produktet kan forurense jord og grunnvann.
-----------	--

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT vurderingsresultat	Klassifiseres ikke som PBT / vPvB i henhold til någjeldende EU-kriterier.
------------------------	---

12.6. Andre skadevirkninger

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Påse at beholderne er tomme før deponering (eksplosjonsfare). Ventiler til friskluft. Leveres til godkjent avfallsmottak i samsvar med lokale forskrifter.
Avfallskode EAL	Avfallskode EAL: 130702 bensin Klassifisert som farlig avfall: Ja
EAL Emballasje	Avfallskode EAL: 150110 emballasje som inneholder rester av eller er forurenset av farlige stoffer Klassifisert som farlig avfall: Ja
EU-forordninger	2008/98/EG
Nasjonale forskrifter	Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall, FOR-2004-06-01-930
Annen informasjon	Leveres til godkjent avfallsmottak i samsvar med lokale forskrifter. Emballasjen må være tom (drypptørr).

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

ADR/RID/ADN	1203
IMDG	1203
ICAO/IATA	1203

14.2. FN-forsendelsesnavn

ADR/RID/ADN	BENSIN
IMDG	PETROL
ICAO/IATA	PETROL

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR/RID/ADN	3
IMDG	3
ICAO/IATA	3

14.4. Emballasjegruppe

ADR/RID/ADN	II
IMDG	II
ICAO/IATA	II

14.5. Miljøfarer

ADR/RID/ADN	Ja
IMDG	Ja
ICAO/IATA	Ja

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler	Se øvrig informasjon
--------------------------	----------------------

14.7. Maritim transport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

Bulktransport (ja / nei)	Nei
--------------------------	-----

ADR/RID Annen informasjon

ADR Andre relevante opplysninger	(D/E)
Farenr.	33
Andre relevante opplysninger ADR/RID	(D/E)

IMDG Annen informasjon

Andre relevante opplysninger IMDG	-45 C, c.c.
EmS	F-E, S-E

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/Forskrifter)	<p>Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2001 om registrering, evaluering, autorisasjon og restriksjoner av kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europeisk kjemikalieagentur og om endring av direktiv 1999/45/EF og opphevelse av Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissjonens forordning (EF) nr. 1488/94 og Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissjonens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EF, 93/105/EF og 2000/21/EF, med endringer.</p> <p>Europaparlaments- og rådsforordning nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger og om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006, med endringer.</p> <p>Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98 / EF av 19. november 2008 om avfall og opphevelse av visse direktiver.</p> <p>Avfallsforordning SFS 2018:514</p> <p>FOR 2011-12-06 nr 1358: Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier), med endringer.</p> <p>AFS 2011:19 – Kemiska arbetsmiljörisker, med ändringar. Ändrad och omtryckt i AFS 2014:43, föreskrifter.</p> <p>Direktiv 2004/37 / EF – kreftfremkallende eller mutagene på arbeidsplassen av 29. april 2004 om beskyttelse av arbeidstakere mot risiko for eksponering for kreftfremkallende eller mutagene på arbeidsplassen (sjette særdirktiv i henhold</p>
--------------------------------	---

	til artikkel 16 nr. 1) Direktiv 89/391 / EØF), senest endret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/2398 av 12. desember 2017.
Deklarasjonsnr.	100781

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Ja
Eksponeringsscenario, kommentarer	Relevant informasjon fra komponents eksponeringsscenarier er innarbeidet i avsnitt 4 – 13 i dette sikkerhetsdatabladet.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet er basert på opplysninger som var i vår besittelse på det tidspunkt sikkerhetsdatabladet ble utarbeidet, og er gitt under forutsetning av at produktet anvendes under de forhold som er angitt, og i samsvar med den anvendelsesmåte som er spesifisert på emballasjen eller i relevant teknisk litteratur. Ethver annen bruk av produktet, eventuelt i kombinasjon med andre produkter eller prosesser, skjer på brukerens eget ansvar.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H224 Ekstremt brannfarlig væske og damp. H225 Meget brannfarlig væske og damp. H226 Brannfarlig væske og damp. H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene. H312 Farlig ved hudkontakt. H315 Irriterer huden. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H332 Farlig ved innånding. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene. H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet. H340 Kan gi genetiske skader H350 Kan forårsake kreft H361d Mistenkes for å kunne gi fosterskader. H361fd Mistenkes for å kunne skade forplantningsevnen. Mistenkes for å kunne gi fosterskader. H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann. H412 Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Årsak til revisjon	Annet.
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Endring i følgende punkter: 1, 3, 5, 13, 14
Siste oppdateringsdato	10.11.2020
Versjon	2
Utarbeidet av	Lantmännen Aspen AB
NOBB-nr.	51713124, 55211043
URL for teknisk informasjon	http://www.aspen.se